

DEN INNBILT SYKE

av Jean Baptiste Molière

Ved synet av den skinn-
døde Argan, kommer
døtrenes farskjærlighet
til syne.

1. Det er bare én god grunn til ikke å se denne forestillingen: Nemlig at du er syk!

2. To samarbeidspartnere: Grenland Friteater – en av de eldste frigruppene i Norge – og Riksteatret har ansvaret for denne løsslupne forestillingen.

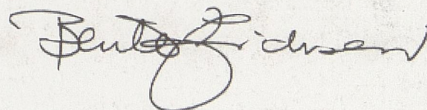
3. Den vises for tredje gang: Stor suksess som ute-teater sommeren 1999, en svært vellykket del av Oslo 1000 år-programmet høsten 2000, da vi spilte på alle sykehusene i Oslo – og nå, i 2001, i kulturhusene
– GLED DERE!

4. Fire for reiseruten. Vi drar i alle himmelretninger; nord, sør, øst og vest, og besøker hele landet.

5. Fem år er gått siden Grenland Friteater feiret 20 års jubileum.

6. Sex... tja, i små porsjoner!

7. Så til syvende og sist: Velkommen i teatret – med løs snipp!

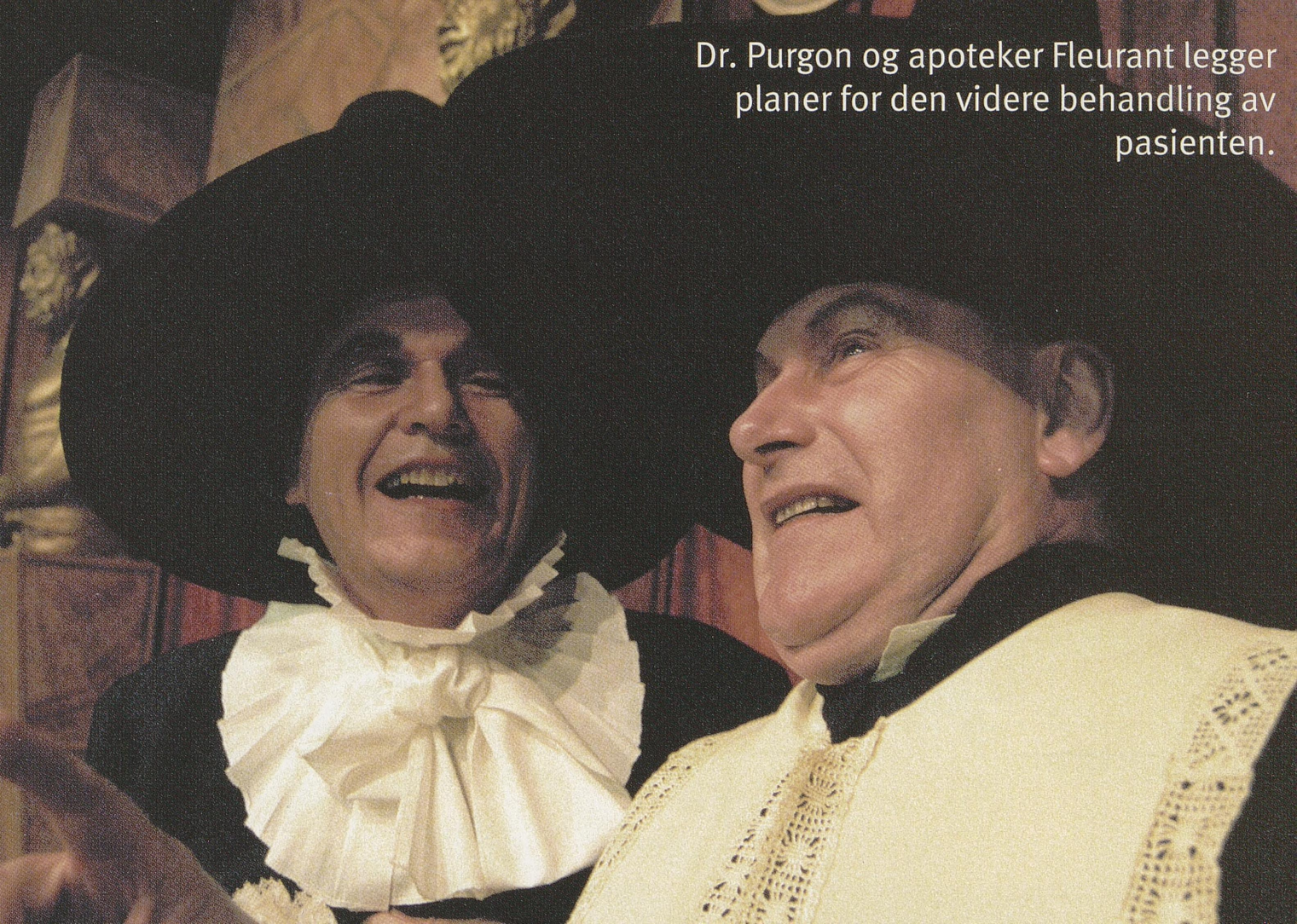
Bente Erichsen

Argans tvillingdøtre fra første ekteskap.

Dr. Purgon og apoteker Fleurant legger
planer for den videre behandling av
pasienten.

Etter dagens legebesøk tro
Argan at enden er nær.

Hvorfor spille Den innbilt syke?

1. Det er skrevet av sjefen over alle sjefer i komediefaget: Jean Baptiste Molière. Alle sitcomforfattere og farsesnekkere står på hans skuldrer (selv om de kanskje ikke vet det selv).
2. Teksten handler om noe vesentlig. Mester Molière tar opp ting som opptar oss i dag (selv om stykket hadde urpremiere for 328 år siden).
3. Det er morsomt. Det følger opp Dario Fos første teaterbud: Du skal ikke kjede ditt publikum (Fo er en hengiven Molière-beundrer).
4. Teater bringer folk sammen. Der forestillinger spilles møtes mennesker ansikt til ansikt, skulder ved skulder. Det er ikke så mange steder spill levende mennesker opptrer både på scenen – og i salen.
5. Milan Kunderas utgangspunkt: "Det tragiske bringer oss trøst ved å gi oss den vakre illusjonen om menneskets storhet. Det komiske er grusommere, det avslører brutalt alle tings ubetydelighet."
6. Tilbake til kildene. Dette er skuespillernes teater. Regi, scenografi og konsept og andre finurligheter får pent stille seg bak i køen. På scenen i kveld er det skuespillerne og deres nærvær som er det sentrale.
7. Slektskap og røtter. Alle som jobber med friteater føler et slektskap med den unge Molière og hans omreisende teatertrupp. Det føles helt riktig å beskjeftige seg med gammeldags folkelig teater i en tid da en god del av keisernes nye garderobe er å se på den norske kunstarena.

Herr Bonnefoi, notar
med baktanker, og den
forelskede Angelika.

Dr. Diafoirus mellom to sterke kvinner, Beline og Toinette.

Arnt Christian Teigen

Terje Sødal

Anne E. Kokkinn

Henning Farner

Geddy Aniksdal

Jan Huse

Noralf Teigen

Ingolf Karinen

Olav Hanto

Anne-Sophie Erichsen

Marie Ursin Erichsen

Anna Andrea Vik Aniksdal

Den innbilt syke

av Jean Baptiste Molière

Regi: Lars Vik

Musikk: Guttorm Guttormsen

Basert på André Bjerkes og John Woods oversettelser. Bearbeidet av Lars Vik i samarbeid med ensemblet

Rolleliste:

Argan:	Henning Farner/ Lars Vik
Beline:	Anne-Sophie Erichsen
Toinette:	Geddy Aniksdal
Angelika:	Anne E. Kokkinn
Tvillingene:	Marie Ursin Erichsen og Anna Andrea Vik Aniksdal
Cleante:	Terje Sødal
Beralde:	Ingolf Karinen
Herr Bonnefoi, notar:	Noralv Teigen
Dr. Diafoirus:	Arnt Christian Teigen
Thomas Diafoirus:	Olav Hanto
Dr. Purgon og Dr. Purgon:	Noralv Teigen, Terje Sødal og Ingolf Karinen
Herr Fleurant, apoteker:	Jan Huse

Musikere: Bjørn Rønnekleiv, Erik Wesseltoft og Kay Hartvigsen

Sangtekster: Lars Vik, operatekst: André Bjerke

Kostymer: Katarina Barbosa Blad, Mette Ulleberg, Solveig Engh

Maske: Line Grønli, Trine Mette Swenson og Thea Kristensen

Lysdesign: Espen Solum

Scenografisk assistanse: Einar Dahl

Inspisient og turnéleder: Jan Huse

Lysansvarlig: Kai Roger Havn

Oppsetningsleder: Timo Isola

Varighet: 1 t 50 min inkl. pause

En samproduksjon mellom Grenland Friteater og Riksteatret.
Fotografering, lydopptak eller bruk av mobiltelefon under
forestillingen er IKKE tillatt.

Premiere i Elverum 28. september 2001

Livet er et usikkert prosjekt

Etter alle disse løyene omkring hypokonderen kan det kanskje være på sin plass med litt faglig veiledning og noen alvorlige råd. Dr.med., overlege, førsteamanuensis, spesialist i indremedisin, fordøyelsessykdommer og psykiatri, *Ingvard Wilhelmsen*, har ordet:

Humor uten et snev av alvor er like ille som moralisme og belæring uten glimt i øyet. Hypokondri, også kalt helseangst, er en tilstand som kaller på smil og latter, men som også illustrerer viktige og legitime livstemaer: Liv og død, helse og sykdom, trygghet og usikkerhet. I vår søken etter det gode og lange liv må vi hele tiden ta avgjørelser under tvil, uten å gjøre unntaket til hovedregel. For hypokonderen fortøner dette seg som det rene vanvidd: I hvert fall når det gjelder kreft, hjertesykdom eller AIDS må man kunne føle seg 100 % sikker. Livsprosjekter som er prinsipielt og praktisk umulige, er grobunn for fantasifulle tanker og merkelig atferd. Tankemessig i form av

katastrofetenkning, hvor man velger den minst sannsynlige og farligste tolkningen av en situasjon eller et fysisk symptom, og atferdsmessig i form av unngåelser eller livreddende handlinger, f.eks. intens inspeksjon og overvåking av avføring, spytt, puls eller spesielle deler av kroppen. Katastrofetenkning medfører mye unødig og trettende angst, depresjon og redusert livskvalitet. Heldigvis er det mulig å øve seg opp til å ta avgjørelser under tvil uten å gjøre unntaket til hovedregel. Vi skal alle dø en dag, men vi vet ikke når eller hvordan. En pessimistisk filosof har sagt at "livet er den tiden det tar å dø". Det ligger en frihet i å innse at vi må bruke livet til litt mer enn ikke å dø.

10 råd til personer med bekymringer og helseangst

1. Vær nøktern og pragmatisk
2. Ikke ta sorgene på forskudd
3. Aksepter det eneste sikre her i livet, nemlig at du engang skal dø
4. Øv deg på å ta avgjørelser under tvil
5. Ikke gjør unntaket til hovedregel
6. Ta hensyn til deg selv
7. Unngå usunne avhengighetsforhold
8. Ikke krev at andre skal ta spesielle hensyn til deg
9. Øv deg på å skjelne mellom ønsker og krav
10. Vær fleksibel

Fra boken "Livet er et usikkert prosjekt" av Ingvard Wilhelmsen, Pax Forlag A/S, 2000.

Toinette og Beralde prøver å snakke hypokonderen til fornuft.

Cleante og Angelika i et av sine korte stevnemøter.

Viktige begivenheter i Molières liv

1.

Jean Baptiste Poquelin ble født i 1622. Faren var en velstående dekoratør ved det franske hoffet, og Jean Baptiste skulle etter planen følge i hans fotspor. I stedet valgte han å studere jus ved universitetet i Sorbonne.

2.

Da han var 21 år gammel, sluttet han seg til en omreisende skuespillertrupp, Théâtre Illustre. I tolv år reiste gruppen på turné rundt i Frankrike, og levde av inntektene de fikk fra et bredt og folkelig publikum. De slo seg tidlig sammen med teaterkompaniet til Charles Dufresne. Dette var viktige læreår. Jean Baptiste fikk blant annet god kjennskap til italiensk komedietradisjon og commedia dell'arte.

3.

I 1651, da han var 29 år gammel, var han blitt leder for truppen. Han begynte å skrive skuespill, og kalte seg Molière. Hans første viktige arbeide ble oppført i Lyon i 1655.

4.

Året 1658 ble et vendepunkt for teatertruppen. De ble invitert til å spille ved hoffet i Versailles av kongens bror, som hadde sett dem i provinsen. Ludvig XIV likte Molières skuespill, og beskyttet ham senere mot alle som følte seg krenket av komediene hans. Gruppen slo seg ned i Paris og fikk tillatelse til å kalle seg Troupe de Monsieur, kongens trupp.

5.

Troupe de Monsieur spilte først ved teatret Petit Bourbon. Senere, da dette teatret ble revet, fikk de tillatelse til å spille på det kongelige teatret, bygd av den mektige Richelieu. Suksessen var sikret, og nå fulgte produktive år for Molière som forfatter. Han skrev blant annet *Ektemannsskolen* (1661), *Hustruskolen* (1662), *Tartuffe* (1664-69), *Don Juan* (1665) og *Misantropen* (1666). Komponisten Lully skrev musikken til de fleste oppførelsene ved hoffet.

6.

Molière skrev *Den innbilt syke* i 1673. Det skulle bli hans siste skuespill. Han var blitt syk, men insisterte på å spille hovedrollen. Under den fjerde forestillingen ble han akutt syk, men spilte rollen til teppet falt. Han døde få timer senere.

Turi Widerøe

Grenland Friteater

ble grunnlagt i Porsgrunn i 1976 og er Norges eldste friteaterensemble. Foruten å produsere forestillinger for store og små, turnere i inn- og utland, undervise og utgi publikasjoner, arrangerer teatret hvert år Porsgrunn Internasjonale Teaterfestival, som går av stabelen i juni.

Argan og Toinette mellom Angelikas to beilere,
Thomas Diafoirus og Cleante.

Riksteatrets program høsten 2001

Kranes konditori

av Cora Sandel
dramatisert av Otto Homlung og Tine Thomassen
regi: Otto Homlung
premiere i Vikersund 5. september
spilles i september, oktober, november

Tommelise

av H. C. Andersen
regi og dramatisering: Aksel-Otto Bull
premiere i Ullensaker 28. august
spilles i august, september, oktober, november

Salome

av Oscar Wilde
regi: Anne-Sophie Erichsen
med Guandaline Sagliocco
turnépremiere i Mosjøen 11. september
spilles i september, oktober, november

Haugtussa

av Arne Garborg
musikk: Edvard Grieg
medvirkende: Ola B. Johannessen resitasjon,
sang: Eir Inderhaug/Cathrine Lunde
klaver: Bette Linn Byberg
turnépremiere på Tynset 12. november
spilleperiode november og desember

dans:

Zoom

koreografi: Odd Johan Fritzøe
musikk: Bjarne Kvinnsland
scenografi: Karl Hansen
videografikk: Ivar Kjellmo
turnépremiere i Haugesund 4. oktober
spilles i oktober og november

Snakk med meg! Det er så mørkt

av Niklas Rådström
oversettelse og regi: Terje Mærli
skoleforestillinger på dagtid spilles i perioden
september, oktober, november

Reiserute Sted Dato Tid

Elverum	28.sep	19.00	Drammen	30.okt	19.00
Raufoss	29.sep	19.00	Tonstad	06.nov	19.30
Lillehammer	30.sep	19.00	Egersund	07.nov	19.30
Rena	02.okt	19.30	Sandnes	08.nov	19.30
Røros	03.okt	19.30	Haugesund	09.nov	19.30
Orkanger	04.okt	19.30	Karmøy	10.nov	19.00
Sunndalsøra	05.okt	19.30	Stord	12.nov	19.30
Molde	06.okt	19.00	Bø i Telemark	14.nov	19.30
Ålesund	07.okt	19.00	Notodden	15.nov	19.30
Ørsta	09.okt	19.30	Vadsø	18.nov	19.30

Stryn	10.okt	19.30	Kirkenes	19.nov	19.30
Sogndal	11.okt	19.30	Hammerfest	20.nov	19.30
Førde	12.okt	19.30	Alta	21.nov	19.30
Voss	13.okt	19.00	Tromsø	23.nov	19.30
Ål	14.okt	19.00	Finnsnes	24.nov	19.00
Fagernes	15.okt	19.30	Harstad	25.nov	19.30
Vikersund	16.okt	19.30	Stokmarknes	26.nov	19.30
Askim	18.okt	19.30	Bodø	28.nov	19.30
Skien	19.okt	19.30	Mo i Rana	29.nov	19.30
Jessheim	20.okt	19.30	Mosjøen	01.des	19.00
Horten	22.okt	19.30	Kolvæeid	02.des	19.30
Nøtterøy	23.okt	19.30	Namsos	03.des	19.30
Larvik	24.okt	19.30	Steinkjer	04.des	19.30
Risør	26.okt	18.30	Inderøy	05.des	19.30
Grimstad	27.okt	18.00	Levanger	06.des	19.30
Kristiansand	28-29.okt	19.00			

med forbehold om endringer

Programmet er utgitt av Riksteatret
PB 724 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon: 24 14 42 00
Internett: www.riksteatret.no
www.grenlandfriteater.com
Ansvarlig utgiver Bente Erichsen
Redaktør Turi Widerøe
Grafisk design: Lise C. Juvet
Foto: Ole A. Buenget
Opplag: 4000
Kampen Grafisk as

Grenland Friteater

